

NÉPSZABADSÁG

COMPUTER

T E C H N I K A

V. évfolyam, 21. szám

Informatikai magazin

1998. június 16.

OKI

People to People Technology

NYOMTATÓK ÉS FAXOK

Telefon: 327-4070

OKI InfoFax: 321-4466/1881

Apple-, PC-gyűlölők
a weben
6. oldal

Kisvállalati
szoftverek
8. oldal

Videokamera-teszt
12. oldal

Motorcsónak-
szimulátor
13. oldal

Mobilszolgáltatók
roaming táblázata
15. oldal

Fókusztemánk:

Hitelkártya használat külföldön
10-11. oldal

Szenzációs lapTOPLISTA a HP-től!

A HP noteszgépei kiemelkedő minőségükről és megbízhatóságukról közismertek. Most ehhez egyedülálló módon elérhető ár is társul Magyarországon. A modellek között mindenki megtalálhatja az igényeinek leginkább megfelelőt, és a szalagos vagy CD háttértárolóval valamint nyomtatóval kiegészítve pedig egy HP Mobil Iroda büszke tulajdonosa lehet.

[A MEGTARTOTT ÍGÉRET]

HP OmniBook 2000 (Pentium® 166 MHz processzor MMX™ technológiával, 512 kB cache, 2 GB HDD, 16 MB RAM, 12,1" SVGA DSTN kijelző, 2 MB VRAM, 22,6x29,5x4,9 cm, 3,18 kg, SB hangkártya, 1,44 MB FDD, opcionális CD meghajtó, Windows 95, TopTools 2.0

További akciós termékeink:

OmniBook 5700 (Pentium® 166 MHz processzor MMX™ technológiával, 2 GB HDD, 16 MB RAM, TFT kijelző); **OmniBook 5700** (Pentium® 166 MHz processzor MMX™ technológiával, 3 GB HDD, 32 MB RAM, TFT kijelző); **OmniBook 3000** (Pentium® 233 MHz processzor MMX™ technológiával, 4 GB HDD, 16 MB RAM, 13,3" XGA TFT kijelző); Minden konfiguráció tartalmaz: SB hangkártya, 1,44 MB FDD, Windows 95, TopTools 2.0

HP SureStore CD-Writer Plus 7200e – CD írás: A CD minősége és a floppy egyszerűsége

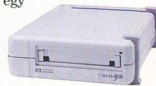
A CD írás ezzel a nyomtató portra csatlakoztatható CD újrairóval megvalósult álom még a kezdő felhasználónak is. A készülékhez adott szoftvercsomag mindent tud, amire szüksége lehet, akár adatai archiválásáról, kedvenc zeneszámai CD-re viteléről, vagy digitális fotóalbum készítéséről van szó. A "Fogd és Vidd" másolással illetve az alkalmazásokból ugyanígy írhat az újrairóható CD-RW lemezekre, mint merevlemezre, floppyjára.

Tervezzon a jövőre: a Multi-Read technológia és a CD-UDF formátum garantálja, hogy lemezeit használhatja nemcsak a meglévő CD-ROM olvasókban és lejtájszóknak, de a jövő DVD-ROM és DVD-RW eszközeiben is.

HP Colorado T5GB External – Teljes védelmet adatainak

A nyomtató portra csatlakoztatható szalagos háttértároló 5GB-os kapacitásával, 2 GB/óra mentési sebességével ideális megoldást nyújt laptopon levő adatai mentésére. Kezelő szoftvere Windows 95-ön teljes zservizserállítást biztosít: két floppyról és egy kazettáról visszatölthet MINDENT, ami a merevlemezre volt, anélkül, hogy operációs rendszerének újra telepítésével és beállításával kellene vesződnie.

HP DeskJet 340 – HP nyomtatási minőség kényelmesen hordozható kivitelben

A HP tintasugaras nyomtató strapabíró kivitele, megbízhatósága és nemzetközi garanciája biztosítja a megszakítás nélküli nyomtatást akkor és ott, amikor és ahol Önnek erre szüksége van. A nyomtató speciálisan kialakított lapadagolva biztosítja kis méretű és megnövelt hordozhatóságát. Kisméretű és pillékönnyű, a világon bárhol használható, többszültséges adapter biztosítja a tápellátást.

HP Hotline: 343-0310 HP Magyarország website: <http://www.hp.hu>

További információért hívja viszonteladóinkat:

Kventa Kft. Tel.: 269-5262 • MAX Trust Kft. Tel.: 215-2574 • NET Kft. Tel.: 248-0505
 SelecTrade Kft. Tel.: 292-6226 • Vectra Kft. Tel.: 218-8800 • 5P Kft. Tel.: (82) 422-185
 Multitechnika Labor Tel.: (22) 308-018 • RacioNet Kft. Tel.: (23) 417-313 • Szintézis Kft.
 Tel.: (96) 502-200

* Javaslott végfelhasználói ár, nem tartalmazza az ÁFA-t.

The Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and MMX is a trademark of Intel Corporation. Microsoft, Windows are registered trademarks of Microsoft Corporation. All other trademarks are acknowledged.

Intel: közelebb az antitrösztper

Egy lépéssel közelebb került az amerikai Szövetségi Kereskedelmi Bizottság az Intel elleni antitrösztper megindításához. A hosszadalmas folyamat első lépéseként a bizottság képviselői megvizsgálták az ügyet, és döntésre előterjesztették a versenyhivatal vezetőjének. A vizsgálatot ismerő források szerint William J. Baer, a hivatal vezetője per indítást javasolta a végző döntést hozó öttagú bizottságnak, amely várhatóan a jövő héten nyilatkozik az ügyben. Kiszivárogtató hírek szerint elképzelhető, hogy az Intel megpróbálja elkerülni az eljárás peren kívüli egyezséget ajánlva, vagy azt állítva, hogy a vád alaptalan. A per az Intel és üzleti partnerei, az Intergraph és a Digital kapcsolatát vizsgálja, két éve ugyanis mindkét cég beperelte a chipgyártót. A hivatal a Digital és az Intergraph mellett a Cyrixről és az AMD-től is bekérte az Intellel kapcsolatos irataikat.

Intelligens Netscape-böngésző

A Netscape bejelentette, hogy weblapjának és böngészőjének új verziói „intelligens” programok lesznek. Az America Online rendszeréhez hasonlóan a Netscape böngészőiben is lehet majd kulcsszavakkal navigálni. Ez azt jelenti, hogy a címsorba bármilyen szót be lehet írni, nemcsak internetcímeket. A program értelmezi azt. A „cola” szó beírására betölti a Coca-Cola oldalait, egy általánosabb kifejezésnél, például „autók” pedig a szövetséges Excite indexéből hívja be a megfelelő fejezetet. Ha nincs ilyen fejezet, akkor a szóra a program rákeres a weben, és a találatokat kapja meg a felhasználó. A „What's Related” (vagyis „ehhez kapcsolódók”) funkció egy legördíthető menü a böngészőben, rajta mindig azok a weblapok szerepelnek, amelyek témában hasonlítanak az éppen nézethez.

32 bites lemaradás

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság kiemelten fontosnak tartja, hogy – a felhasználóbarát információs társadalom technológiái között – a számítástechnikai eszközök, eszközrendszerek és hálózatok késedelem nélkül, mindig a legmodernebb formákban gyökeresedjenek meg Magyarországon. A harminckét bites számítógép programok ilyen, a felhasználót jelentősen támogató technológiát képviselnek. Ezért baj, hogy lépcsőhátrányba kerülünk. Legalábbis ezt mutatják az operációs szoftverek piacát 95 százalékbán meghatározó Microsoft Magyarország adatai – hangzott el azon a közös sajtótájékoztatón, amelyet az OMF B és a Microsoft Magyarország közösen tartott az elmúlt hét szerdáján.

A számítógépek egyre nagyobb teljesítményűek, de hogy képességeiket mennyire használjuk ki, az már az alkalmazott programtól, a szoftvertől függ. Ha számítógépünket egy négymotoros repülőgéphez hasonlítjuk, azt mondhatjuk, hogy a 8 bites szoftverrel üzemelő modern hardverek olyanok, mint az egy motorral bukdácsoló négymotoros repülőgép. Sokakat az tart vissza a korszerűbb szoftverektől, hogy azok csak a korszerűbb, több memóriával ellátott gépeken futnak megfelelő sebességgel. Számukra jó hír, hogy ma már memóriát vásárolni szinte nevetéses áron lehet, és a legújabb, legkomplexebb alapszoftverek ára is csupán néhány tízezer forint.

Foci a hálón

A focirajongók már interneten is adózhatnak szenvedélyüknek. Ezidáig az 1998-as Futball Világbajnokság legfrissebb híreiről csupán a www.wc98.com és www.france98.com címeken tájékozódhattunk – természetesen idegen nyelven – míg mára az Elender Informaitikai Rt. és a Juventus Rádió jóvoltából a világbanynokság alatt a magyar nyelvű információs website is látogatható. A vb98.elender.hu és vb98.juventus.hu címeken elérhető oldalakon a világbajnokságon résztvevő futballcsapatokról, több mint 1000 játékos karrierjéről, a futball világbajnokság eddigi történetéről és mérkőzéseiről találhatunk anyagot. Ez az információs anyag bővül ki a világbajnokság ideje alatt a friss, napi információkkal, melyben a Juventus Rádió kiküldött helyszíni tudósítója is segít.

A honlap keretein belül internetes vitaforum is működik, amelyben az érdeklődők egymással éjjel-nappal on-line oszthatják meg véleményeiket.

Kinek az érdeke?

Szomorú tény, de igaz: Európában csak Magyarország nem csatlakozott ahhoz az egyezményhez, amely előírja, hogy az informatikai eszközök, alkatrészek és szoftverek vámentesek legyenek. Ennek nem csak az a következménye, hogy nálunk drágábbak a számítógépek, mint másutt, hanem az is, hogy kialakult egy olyan feketepiac, amelynek forgalma több tízmilliárd forintosa tehető évente. Az „importörök” nem fizetnek vámot, forgalmi adót, viszont színellett exportpapirokkal ezeket visszaigénylik. Nem véletlen, hogy nálunk olcsóbb a processzor, vagy a vincseszter mintha a gyártótól vennék, és azon sem kell meglepődnünk, hogy az itthon összeszerelt gépek többsége túlnyomórészt csempeszett alkatrészekből áll össze.

Ezek ma már közismert dolgok. Mi is többször írtunk róla, mások is, de semmi sem változott. Pedig egyszerű lenne a megoldás: egy vámentes terméknél nem lehet elcsalni a vámot, és vissza kérní sem. A márkás gépek olcsóbbak lennének, a névtelenek nem drágulnának, mindenki jól járna.

De a döntés késík. Kinek az érdeke ez? Ezt a kérdést teszi fel a nyomozó, amikor hozzákézd egy büntény vizsgálathoz.

Ezt kérdezzük mi is.

Lónyai László

COMPUTER TECHNIKA

A Népszabadság informatikai magazinja
Internet: <http://www.comptech.hu>
webdesign: Guards Rt.

Lapalaplító: PersonArt Kft.
Felelős szerkesztő: Lónyai László
Szerkesztő:
Jávorszky Béla Szilárd, Klátlyk István
Munkatársak: Fülöp Norbert, Gece Marian, Szabó Csilla, Szabó Gabriella
Kiadja a Népszabadság Részvényszerűsítési Igazgatóság
Felelős kiadó:
Lengyel L. László, ügyvezető igazgató
Szerkesztés és reklámiroda:
PersonArt Kommunikációs Ügynökség
1141 Budapest, Komócsy utca 5-7.
Kereskedelmi és hirdetési igazgató:
Gyuráki Attila

1141 Budapest, Komócsy utca 5-7.
Telefon: 469-30-30, Telefax: 469-30-40
e-Mail: comptech@comptech.hu
CompUsrve: 100324.654

Tördelés, tipográfia: PersonArt
Nyomás: Révai Nyomda Kft.

ISSN 1418-2432

Hackerek Indiában

(cnet/Newsbytes) Nemzetközi hacker csapat tört be a héten az indiai Bhadra Atomkutató Központ rendszerébe. A 15–18 éves fiatalokból álló Milw0rm nevű, ügyes csoport tagjai a laboratórium homepage-én (http://www.barc.ernet.in) keresztül jutottak be a helyi hálózatba, a hibásan konfigurált tűzfalon keresztül. A fiatalok hozzáfértek a kutatók e-mail-jeihez és számos más adathoz, így például a tervezett nukleáris projektek listájához és kutatási eredményekhez. Kifelé menet a csapat tiltakozását fejezte ki a robbantásokkal kapcsolatban a laboratórium átalakított homepage-én, amelyet ez követően napokig nem lehetett elérni. A hackerek elmondták, csak figyelmeztetésnek szánták az akciót, de hozzátették: „szerencsés a világ, hogy ilyen rendesek vagyunk”. A csoport következő célpontja Pakisztán.

új és egyedi lesz. A PC-iparágból a 80-as évek végén kiszálló Sony 1995 tájkéán érezte úgy, hogy hiba volna kihagyni a személyi számítógépek rohamos fejlődésének lehetőségeit.

Elbocsát a Motorola

(Newsbytes) Vállalati struktúrájának jelentős átszervezésébe fogott a Motorola, melynek során számos gyárat bezárnak, és 15 000 alkalmazottat elbocsátanak. A 2 milliárd dolláros felépítési programot a folyamatosan mélypontra kerülő félvezető-piaci árak és az elhúzódó ázsiai gazdasági válság indokolta. A cég tavalyi előrejelzése 1998-ra eddig nem valósult meg, így várhatóan a második üzleti negyedévesben is veszteséget kell elkönyvelnie. Az átszervezések során két fő ágazatra, a félvezetőkre és a telekommunikációs termékekre fog összpontosítani a Motorola.

Domainprivatizáció

(cnet) Az amerikai kormány elkészítette az internet domainnevek privatizációjának végleges tervezetét. A korábban közzétett terv konkrét elképzeléseket közölt a top-level domainek (TLD) kezeléséről, amilyen például a .com, .net., és .org, valamint az öt új tervezett domain. Ezzel szemben a most kiadott válto-

zat mindössze egy nonprofit szervezet a közjelzőbeni létrehozását szorgalmazza, ami majd a további tárgyalásokat felügyeli. A szervezetnek tagja lesz az összes érdekelte vállalat képviselője.

Csökkenő Intel-árak

(cnet) Az Intel igyekszik előbbre hozni a következő generációs nagy sebességű multimedia processzor, a Katmai megjelenését. Az új, 0,25 mikronos gyártási technológiának köszönhetően a vártnál nagyobb a termelékenység és kisebbek a költségek, így nőtt a Pentium II, illetve Celeron chipek gyártása is. Ennek köszönhetően a mikroprocesszor-tulajdonosok a desktop PC-k árának csökkenését eredményezi. Elemzők szerint az Intel az elkövetkező két hónapban legalább egyszer, de valószínűbb, hogy inkább kétszer fogja processzorainak árát csökkenteni. Az első 500 MHz-es Katmai chip 1999 első negyedévében kerül forgalomba, amely elsősorban a 3D grafikus alkalmazások és a 2D videólejátszások terén nyújt majd többet az eddigi processzoroknál.

Hobbim a könyvnyomtatás

(Wall Street Journal) A speciális és az olyan kiadóknak, akik a könyvnyomtatás és a szokásosnál hosszabb ideig akarják nyomtatásban tartani, a XEROX létrehozott egy Book In Time nevű szolgáltatást, ami lehetővé teszi a kiadók számára, hogy a XEROX legmodernebb nyomtatóit használva klasszikus puha kötésű könyveket készítsenek.

Arról ugyan nem szól a fáma, hogy mindez mennyibe kerül, de a kereslet már most is hatalmas. Érdekes módon nem a nagyobb vállalatok, hanem a kisebb vállalkozások, sőt sok esetben magánszemélyek érdeklődnek a szolgáltatás iránt.

Sony PC-k Európában

(Reuters) A Sony Európába is be szeretne törni a japán piacokon rendkívül népszerű PC-ivel, amelyeket várhatóan Brüsszelben gyártanak majd. Elemzők szerint a Sony ezzel a lépéssel már előretekint: hosszú távú célja a PC-k és a cég alapvető profilját jelentő audiovizuális termékek integrációja. A vállalat az 1998-99-es gazdasági évet tűzte ki az európai PC-piacra belépés évének. A Sony illetékesei nem hivatkoznak az euro 1999 januárjára tervezett bevezetésére, de elismerik, hogy a piaci helyzet mindenképpen

A hét mondanója

- A BSA – szoftverrendőrség – embereinek megjelenésekor az alábbi személyek értesítendőek:
- Cégvezető
- Rendszermenedzser
- Gazdasági igazgató
- Ürsten

Részlet egy számítástechnikai vállalkozás házirendjéből

Szörfös programok (I)

Internet-suli XX.

„Emlékeznek Önök még, hogy mikor volt az, amikor a szörföléshez furdónadrágra és nyílt vízfelületre volt szükség?” – kérdezte olvasóitól 1995-ben a Newsweek magazin. A választ is nyomban megadta: ez 1994-ben volt. Ezután jött a Netscape.

A Netscape Communications a kilencvenes évek közepén – ha rövid időre is – sikeresen épített ki monopóliumot a Microsoft ellenében. A cég browsere, a Netscape Navigator azóta a böngészőprogramok kvázi szabványává lett.

A vállalatot – még Mozilla Communications Corporation néven – 1994-ben alapította egy fiatal programozó, Marc Andreessen, valamint Jim Clark. Utóbbi egyúttal megvált a Silicon Graphics igazgatói posztjától. Döntése helyesnek bizonyult, hiszen az új cégben szerzett részesedésének értéke nem sokkal később meghaladta az egymilliárd dollárt.

Andreessen korábban a MOSAIC, az első grafikus böngészőprogram kifejlesztésén dolgozott. Ez a program egy olyan szoftvercsalád (böngészőprogramok) alapító tagja volt, melynek képviselőit nemcsak a világ csaknem minden PC-jén megtalálhattuk. A grafikus böngésző forráskódját kezdetben mindenki szabadon letekinthette, hogy a programot saját számítógépes környezetéhez illeszthesse.

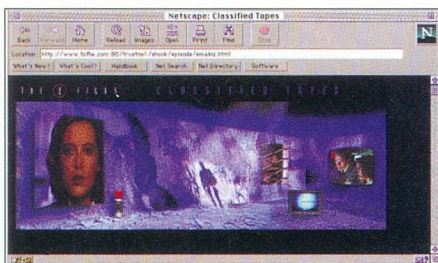
A MOSAIC sikerei után Andreessen háttérbe szorult az NCSA-nak, és saját cégében folytatta a browserfejlesztést. Később a vállalkozás licenccijog megfontolásokból Netscape Communications Corporationre változtatta a nevét, a továbbfejlesztett böngészőprogramot eleinte Netscape-nek, majd Netscape Navigatornak nevezte. A program különböző változatait azóta 16 operációs rendszerhez optimalizálták. Az éledző WWW-piacot egy rohammal sikerült bevenniük, két évvel az első változat bemutatását követően világszerte mintegy 40 millió példányban használták a Navigatorot.

Felettebb érekesen alakult a konkurencia megjelenése is.

A Netscape részesedése a böngészőpiacon már meghaladta a 80 százalékot, mire főleg az internetet addig elhanyagoló szoftveripárt, a Microsoft, a rohamtempóban kifejlesztett Internet Explorer (IE) harmadik verziója már leküzdötte a kezdeti gyermekbetegségeket, és komolyan fenyegetni kezdte a Netscape-hegemóniát. „Egyenértékűvé” vált a Navigatorral, hiszen minden korábbi gyakor-

latot feledve a Microsoft is ingyen adta a szoftvert, és hasonló szolgáltatásokat nyújtott, mint a Netscape.

A Navigator azonban továbbra is sikeres, de ez nemcsak használhatóságában rejlik, a Navigator különböző verziói a kezdetek óta szabadon le lehet tölteni, a shareware változat csak 90 napon túli használat, és üzleti célú felhasználás esetén kell regisztrálni. A Net-

scape fő bevételi forrása ugyanis soha nem a browser, hanem a szerveralkalmazások értékesítése volt.

A Netscape programja időközben természetesen már jóval több lett sima böngészőnél. A Netscape Communicator a browser mellett a levelezőprogramot és a newsreadert – hírközlőt – is integrálja. A Composer pedig alapszintű HTML – internetes – oldalak szerkesztését teszi lehetővé.

Érdeemes megjegyezni, hogy a Communicator 4.04-es és 4.05-ös változatának telepítésekor a gépünkre kerül az America Online ingyenes Instant Managerje is. Ez a program nem választható összetevő, ezért mindenképpen megjelenik a gép első indításakor, és a menüorban is feltüntetik a nevét. Aki biztos benne, hogy nem szeretné ezzel regisztrálni magát, egy megabájtot spórolhat meg, ha eltávolítja a program könyvtárát (ez alapesetben: Program Files/Netscape/Communicator/Program/Aim).

A Netscape hazai disztribútora május végén bocsátotta ki a legújabb verzió, a Netscape Communicator 4.05 magyar nyelvű változatát, amely a cég weboldalán érhető el (http://www.icon.hu/Netscape/Mozilla/hun/h_download.html). Érdekes kiegészítés annak is, akinek eddig csak az nem tetszett a Netscape-ben, hogy a szoftver nem tudott magyarul. Arra azonban készítenek fel, hogy továbbra is angol maradjon a sokat dicsért szög.

Vétes A. Balázs
motodog@freemail.c3.hu

A HÁLÓ VILÁGA

TÖRÖKORSZÁGI CYBERÍTÉLET. Egy törökországi bíróság 10 hónapos, öt évre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte egy 18 éves fiatalot, mert az interneten keresztül bírálta a rendőrséget. Emre Ersoz az interneten teljes névvel és e-mail címmel ellátott levélben azért bírálta a török rendfenntartókat, amiért azok keményen felléptek egy ankarai titkosítócsoporthoz ellen, amelyben vakok protestáltak azért, hogy a járdákon tömjék be a kátyúkat.

INTERNETES MAGÁNEGYLET. A napokban megalakult a Magyar Internetezőket Magánegylete. A Hírközlési Főfelügyelet tartott alakuló ülésen az alapítók véglegesítették az alapszabályt és megválasztották a 10 fős vezetőséget. A MIME célja egyebek között az, hogy a Hírközlési Főfelügyelet, a Távközlési Érdekegyeztető Fórum, a távközlési és internetüzgálatok fele képviselje a tagság egyéni és csoportos érdekeit. Bővebben: (<http://www.eurostar.com/forum.htm>)

JAPÁN: 10 MILLIÓ FELETT. Az Access Media International legutóbbi felmérése szerint Japánban 10,1 millió internetfelhasználó volt február végén. A japán háztartások 7,1 százalékának van már internet-hozzáférése. Az adatok az egy évvel korábbiakhoz képest 76 százalékos növekedést jeleznek. 1999 végére várhatóan húszmillió internetező lesz a 140 millió lakosú szigetországban.

EXPLORER 5.0 HAMAROSAN. A Microsoft még ebben a hónapban nyilvánossá teszi az Internet Explorer 5.0-s verziójának fejlesztői változatát. A cég szerint a felhasználók a webböngésző funkcionalitását saját kezűleg bővíthetik majd. Az IE újabb generációja kapcsán a közelmúltban rendezett TechEd fejlesztői konferencián egyeztettek a legfontosabb újítási követelményeket, köztük számos internetes alkalmazás beépítését is. Az elhangzottak szerint az Explorer új változatában különösen nagy hangsúlyt kap a dinamikus HTML mint programozási eszköz.

ISZLÁM FORRADALOM A HÁLÓN. A néhai Khomeini atyjaloha összes műveit feltették az internetre – adta híriül az IRNA iráni híriügynökség. A 210 perzsa szöveg mellett 107 írás 16 nyelvre fordítva is elérhető lesz majd a hálózaton, bár a publikálás időpontját nem közölték. Iráni szélsőséges csoportok máris jelezték tiltakozásukat az ügygel kapcsolatban.

Dávid és Góliát

- avagy Mac- és PC-mániások harca a hálón

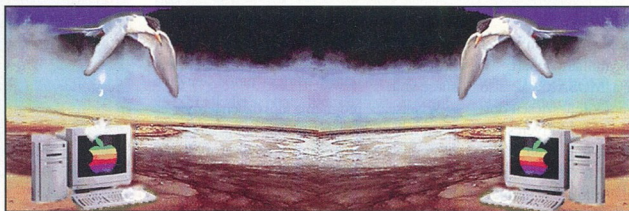
Mindenki azt utál és szeret, amit akar. Ha ezt az interneten akarjuk közzétenni, akkor megtehetjük. A Macintosh- és a PC-gyűlölők is ezt teszik. Részletes és érdekes honlapjaikról megtudhatjuk, hogy miért utálják, vagy imádják a számítógépeket. Sőt azt is, hogy hogyan kell helyesen gyűlölni valamit, vagy épp fordítva.

A ma népszerű otthoni számítógépek (PC-k) gyártói mellett egy másik cég is jelen van a piacon. Ez az Apple. Az internetnek hála, ma már egyre nyitottabb a könyv azok előtt is, akik nem láthatnak, használhatnak Macintosh alapú számítógépeket. A kezelhetőségük nagyban hasonlítható a Windows 95/98-as operációs rendszerekkel ellátott otthoni számítógépekhez. A grafikus felület legfőbb erőssége, hogy kezeléséhez nem szükséges egy egész parancslexikont a fejünkben tartanunk, hanem csak az egeret kell kézbe vennünk, és kattintgatnunk. És ezzel kezdődik a két ösellenesség, az Intel és az Apple harca a piacon.

Általában a nagyobb cégek (akik grafikai feladatokat látnak el, például a hatásvadász reklámokhoz, nyomdai munkákhoz) a Macintosht részesítik előnyben, míg a kis felhasználók a PC-alapú személyi számítógépeket használják. Ezt az árbeli különbség is magyarázza. Mindkét típusnak megvan a maga tábora, és ami érthető: az elmentőbora. Ugyanis mindenki a saját disznajára esküszik. A világhálón ezek a táborok hangot és képet adnak a saját eszméjükről. Bár, ahogy ezt már megszokhattuk, az ember inkább gyűlölködni szeret, nem pedig dicsérsni, ám ezt legalább jól és látványosan csinálják. Találhatunk például olyan képeket is, amelyek egyértelműen mutatják a sirlály viszonyát a Macintoshal. Ezekre a legjobb példa a

<http://desperado.scvnet.com/~demented/mac/home/> címen található. Megtudhatjuk továbbá, hogy mi kell egy „primitív” Macintosh tökéletes égberepítéséhez, elégetéséhez, és a látvány kedvéért az eloltásához.

A teljesség igényével megneveznek mindent, amit csak használni lehet ehhez a feladathoz:

ilyen körülmények például a megfelelő hely kiválasztása, a robbantásra szánt gép „előkészítése”, és ami a legfontosabb, a nézőközönség mellett: a nagy esemény hatásos megörökítése, amit egy albumban kell majd elhelyezni. Sőt még egy videót is megnevezhetünk a szakszerű megoldás(ok)ról. Azoknak, akiknek nincs lehetőségük (vagy felhasználójuk Macintoshuk) az ilyen játékokhoz, tanácsot is adnak az ötletgazdag alkotók. Ilyen tanácsadó hely a <http://www.geocities.com/SiliconValley/5749/> címen található kikötő. A további ötletek mellett egy olyan Windows alapú programot tölthetünk le, amivel halomra zúzhatjuk otthoni gépünkkel az ellenséget, nevezetesen az Apple termékeit.

Persze a másik tábor is képes csodákra. A PC-gyűlölők társasága már sokkal érdekesebb, hi-

szen olyan eszközök ellen veték fel a harcot, amelyek ma már majdnem minden háztartásban megtalálhatók. Egyesek azért hősiiesen bevallják: csak ellenkeznek, mert nem értenek hozzá. Mások viszont a kor legnagyobb hibájának tartják a gépek felfedezését, és Bill Gates a Microsofttal együtt a világ legnagyobb tévedésének és esküdt

nek címe a következő: <http://www.geocities.com/Television-City/1158/antims.html>. Az oldal érdekessége, hogy az eddig kiadott termékek összes hibáját nagyító alatt láthatjuk. Az igazi tragikum az, hogy a szoftveróriás a hibák legtöbbször sajnos el is követte. Aki pedig a saját személyi számítógépén szeretné látni a Macintosh hibáit, az látogasson el a <http://www.jokewallpaper.com/kikötőbe>, és töltsön le pár hátterképet a Windows 95-jéhez, mert nem csak a termékekben, hanem a „gyűlöletli piac” is nagy a kereslet és a kínálat is.

Végezetül az érdeklődő elemeknek figyelmébe ajánljuk, hogy a „maces” és „pécés” táborok fenntartanak levelezéscsatornákat is, ahol a legfrissebb hírek mellett az aktuális viccekkel is megismerkedhetünk.

Visontai Kálmán

(kalmik@compuserve.com)

Photo 1280

- 1280x960 pixel
- 3x optikai ZOOM
- Smart Media memóriakártya

Disztribúció:

**Budapest, I. ker. Attila út 133.
Tel./Fax: 212-1008
Győr, Tihanyi A. út 2.
Tel./Fax: (96) 502-200**

**A digitális
fényképezőgép**

AGFA Agfa

**A HP új, 8 processzoros szervere.
A legerősebb motor a Windows® NT
számára.**

**Nº 1
NT Server**

HP NetServer LXr Pro8

Első a tranzakciós jellemzők alapján: TPC-C: 33,78 \$/tpmC és 16,257 tpmC

A világon leggyorsabb a Microsoft Exchange Benchmark szerint

A világon leggyorsabb a Baan ERP Benchmark szerint

A világon leggyorsabb a SAP Sales and Distribution Benchmark szerint

Nem kevesebb, mint 4 benchmark, ami alapján az LXr Pro8 teljesítménye aranyérmét szerzett!

Az új HP NetServer LXr Pro8-ban akár 8 darab Intel Pentium® Pro processzor is működhet, de az ára mégis a 4 processzoros szerverek szintjét tükrözi. Így az LXr Pro8 ár/teljesítmény aránya a ma kapható Intel alapú rendszerek közül a legjobb.

Az LXr Pro8 kiemelkedő teljesítményét olyan, magas rendelkezésre állást biztosító tulajdonságokkal ötvöztük, amelyekkel korábban kizárólag a RISC alapú rendszerek rendelkeztek. A szerver természetesen Microsoft

Cluster Server kompatibilis. A HP hálózati menedzselő szoftverével könnyedén és biztonságosan épül be bármely vállalati környezetbe. És ha mindehhez hozzáadjuk még a kiváló háttérszolgáltatásokat és a HP széleskörű tapasztalatát, mint hivatalos Microsoft Support központ, nyilvánvalóvá válik, hogy ez a motor nem csak a legerősebb, hanem a legbiztonságosabb is.

A csúcsmínőségű szervereket igénylő kritikus környezetekben az új HP LXr Pro8 az, amely az Ön üzletét biztonságosan vezeti a siker felé. **[A MEGTARTOTT ÍGÉRET]**

HP Hotline: 343-0310 HP Magyarország website: <http://www.hp.hu>

Kivonat specifikáció: Legfeljebb 8 darab Intel Pentium® Pro 200 MHz processzor egyenként 1 MB cache memóriával • Legfeljebb 8 GB memória (SDRAM) • CD-ROM és 3,5" 1,44 MB floppy meghajtó • Három, előlapról elérhető félmagas meghajtó hely • Nyolc PCI csatló (egy foglalt a videokártya számára) • Működés közben cserélhető tápegység és hűtőventilátor • Kettős hálózati tápvezeték a folyamatos tápellátáshoz **Választható:** HP NetRAID vagy NetRAID-3SI L₀ vezérlőkártya • HP NetServer Rack Storage/8 külső tárolóegység • Üvegszalactornás tárolóeszköz kezelés a jobb elérhetőség és bővíthetőség érdekében • Microsoft® Cluster Server • **Szoftverek:** HP Navigator, HP TopTools, HP OpenView™

Nagy megoldások kicsiknek

Tükörben a Microsoft és a Novell kisvállalati szoftverei

A nyugati világban small businessnek nevezik azokat a kisvállalkozásokat, ahol a foglalkoztatott összlétszám nem haladja meg a húsz dolgozót, és ezek közül is maximálisan öt foglalkozik raktári és könyvelési feladatokkal. Elsősorban ezek a közös ismérvei azoknak a kisvállalkozásoknak szánt megoldásoknak, amelyekkel a hazai szoftver piacon találkozhatunk.

Két nagy konkurens kínál ilyen kisvállalati megoldást. Az egyik a Microsoft, amelyik a Back Office termékcsaládját kínálja NT szerverrel, a másik a Novell Netware for Small Business terméke. Mindkettő közös jellemzője, hogy nem teljesen komplex megoldást kínál a vállalkozások informatikai gondjainak megoldásaihoz, csak a hálózat, az adatbázis-kezelés és az internetkapcsolatokat kívánja megoldani. Így ezen szoftverek beszerzése után van még egy je-

lentsős kiadás: megvenni a kliens oldali alkalmazásokat, valamint elkészíttetni a vállalkozásunk számára szintúgy szükséges, és a már megvásárolt infrastruktúrát használó programokat, ami legalább azonos szintű kiadásokkal jár, de még az is lehet, hogy többre kerül, mint korábbi beszerzéseink.

A Novell és a Microsoft jellegzetessége, hogy a kisvállalkozásoknak szánt megoldásait általában valamilyen hardvergyártóval közös akcióban terjesztik.

Mindig valamely márkás gyártó középkeletű vagy kiskategóriájú szerver terméke szokott ilyenkor szóba jönni, és e mellé bérleti vagy hitelkonstrukciókat is ajánlanak a kereskedők. Az ajánlatok legtöbbször tartalmazák a telepítés és – a Microsoft esetében – az adott időre szóló távfelügyelet költségeit is.

De lássuk részletesen is, mit kap a felhasználó egy ilyen kisvállalkozásnak szánt termékkel. Mindenképpen van valamilyen hálózatos operációs rendszer. A Microsoft esetében – éppen az adott akciótól függően hol szerepel az árban, hol nem – egy NT szerver. A Novell esetében a hagyományos Intranetware operációs rendszernek egy olyan változatát kapjuk, ahol a licenc konstrukciója más. Az egymással összekapcsolódó szerver(ek)be az összes bejelentke-

zett felhasználó száma szerint – amely igencsak kemény és nem áthágható korlátot jelent – alakul a rendszer ára.

A Microsoft szerverén a szervertől való felhasználói szám a licencelés alapja, de ez maximálisan húsz lehet a kisvállalkozói megoldások esetében, és itt csak egyetlen szerverről van szó. Az NT szerverre épülnek azután a Back Office eszközei, amelyek alkalmasak az erre írt alkalmazások futtatására. Az ilyen alkalmazásokról az ügyfélnek kell gondoskodnia – például az MS-Access segítségével megírni –, vagy azokat készen megvásárolni a forgalmazóknál. A rendszer előnye, hogy adatbázis- és üzenetkezelésben egyformán az SQL szerverre, illetve az Internet Information szerverre építhet, miként a nagyobb vállalkozások esetében. Itt azonban van egy kemény korlát: az SQL adatbázis mértéke nem haladhatja meg az 1 GB-ot.

A Novell Netware for Small Business legújabb változata most gyarapodott egy SQL adatbázis-kezelővel, mégpedig az Oracle ötfelhasználós változatával. Itt az adatbázis mérete nincsen korlátozva, csak az egyszerűen jelen lévő felhasználók száma, ami maximálisan öt lehet.

A levelezési rendszert mindkét megoldás tartalmazza. Míg a Microsoft az MS Internet Explorer–MS–Access–Outlook hármas mellett teszi le a voksot, addig a Novell a Netscape megoldásait preferálja. A Novell összeállítása egy Netscape Fast-track Internet servert, valamint Netscape Communicator licencket tartalmaz.

Ha már itt tartunk, érdemes megemlíteni, hogy a hálózati megoldások mindkét gyártó kínálatában gyakorlatilag egyenértékűek. Alkalmasak a bérelt vonalas internet-bekapcsolódásra, továbbá támogatják a felhasználók távoli modemes bejelentkezését – RAS – a saját hálózatukba. A Novell a felhasználó kéré-

sére igyekszik olyan eszközöket adni, amelyek számára egyszerűbbé teszik a fontosabb menedzselési feladatokat beállítását. Ugyanakkor a Microsoft rendszermenedzsmentje az új NT közeledtével is csak lassan egyszerűsödik. Így ott még mindig van igény a szakemberre egyes konfigurációs feladatok ellátására. Ezért nem csoda, hogy a Microsoft kisvállalkozási megoldás csomagajánlatában szerepel a rendszer távmenedzselését magában foglaló opció is.

Összefoglalásként megállapíthatjuk, a hazánkban jelen lévő kisvállalkozások számára fogalmazott mindkét hálózati megoldás sajnos csak részmegoldás egy vállalkozás informatikai gondjainak enyhítésére. Ugyanis, bár jelentősen kedvezőbb áron szerezhetik meg csomagban egy korlátozott felhasználói számra a nagyvállalatok körében egységesen alkalmazott és ott bevált eszközöket, sok esetben hiányoznak egyes tényezők ahhoz, hogy a hazai informatikai közegeben a rendszerek mindenütt betölthessék feladatukat. Ezen tényezőknek csak egy része anyagi természetű, még kevesebb függ a szoftverrendszerek milyenségétől. A többi inkább tudati és szerzési kérdés.

A készen kapott megoldások ugyanis csak csontvázként funkcionálnak. Ahhoz, hogy hatékonyan lehessen alkalmazni a napi üzleti gyakorlatban, további szoftvereket, és főleg a felhasználó feladataihoz szabott applikációkat kell megvásárolni. A Microsoftnak létezik olyan ajánlata, amely a szükséges számú felhasználói gépet, Windows 95 operációs rendszert és Office programcsomagot tartalmaz. A Novell mindig a szerver megoldásaira koncentrál, és csak a szükséges klienseket adja – ingyen – a felhasználók részére, akik a szabadpiacon szerezhetik be a számukra szükséges felhasználói operációs rendszereket, ami általában NT vagy Windows 95. Ugyancsak a szabadpiacon vásárolják meg a számukra szükséges Office programcsomagokat is. Bár itt van alternatíva: a hazai piacon beszerezhető a Corel Office, a Lotus Office, valamint a Star Office programcsomag is, mégis a magyar felhasználói szokások – talán a magyar verzió miatt – az MS Office preferálásáról tanúskodnak az irodai rendszerek tervezésekor.

Kis János
(johannes@mail.datanet.hu)

Egyedileg tervezzük hálózatát!

Van a cégénél 3 vagy több számítógép?

Szeretne közöttük egy hatékony számítógép-hálózatot,

amely megoldja az

adatállományok megosztását, közös nyomtatóhasználatot, Internet-elérést, elektronikus levelezést, vírusvédelmet és központi faxolást?

Mindezt 115.000* Ft + Áfa-ért!

Ha igen,

vagy ha szeretné 20 napig kipróbálni a

Novell számos szakmai díjat elnyert

Kisvállalati NetWare-ét,

hívja ingyenes szaktanácsadásért

zöld számunkat:

06-80

200-717

(1) 235-7631

Szakemberünk személyesen keresi fel Önt.

*Ajánlott végfelhasználói ár
5 felhasználós upgrade konstrukció esetén (pl. DOS-ról, Windows-ról)

Novell®

www.novell.hu

Utazó bankkártya

Plasztikfizetés külföldön

A költekezés szabadsága sokakat hajlamossá tesz a könnyelműségre, ami számlájuk megcsapolását eredményezheti. Most ne beszéljünk olyan turpisságokról, mint a hami bankjegykiadó automata, amivel a trükkös tolvajok nemcsak az ügyfelek kártyáját kapták meg – éppen annyi időre, hogy lemásolhassák azt –, de még a PIN kódot is sikerült megszerezniük. Annak ellenére, hogy volt erre példa, csak nagyon ritkán lehet ilyenrel találkozni. Sokkal veszélyesebb kártyánkat nem megfelelő üzletben vagy étteremben használni, ahol elég csak egy-két percere szem elől tévesztünk, máris kész a másolat. Ezt azonban minimális elővigyázatossággal elkerülhetjük, például ha kártyánkat nem engedjük a helyiségből elvinni, esetleg többször leházní a terminálon, és minden esetben ellenőrizzük a bizonylaton szereplő összeget.

A bizonylatok másodpéldányát egyébként érdemes megőrizni, hiszen a havi számlakivonatton ezzel ellenőrizhetjük a tranzakciók helyességét, azaz nem csapolják-e nehezen megkeresett pénzünk. De térjünk vissza a vásárlás helyszínére, legyen az üzlet, étterem vagy bankjegykiadó automata, közelebbi nevén ATM: a legfontosabb mindig a körültekintő kártyahasználat. Ne fizessünk vele nem bizalomgerjesztő helyen, hiszen mint Magyarországon is, a legtöbb panasz az eldugott, kis üzletekben történő vásárlás után érkezik.

Többszörös lehetőség és felelősség

A turisták bankkártyáira azonban nemcsak a csalók, de a tolvajok, utcai rablók is fenik fogukat, hiszen könnyű prédát jelentenek. Ezért lehetőség szerint biztonságos helyen tartsuk, és általában úgy vigyázzunk rá, ahogy pénztárcánkra szoktunk. Sokan nem

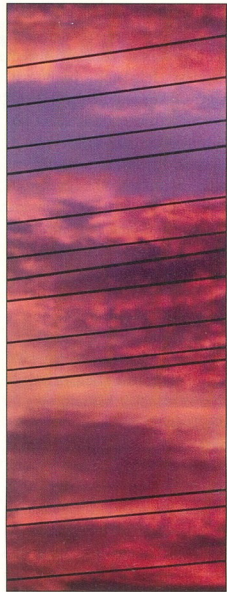
Utazás előtt mindig óriási a sürgés-forgás, ki ezt, ki azt pakol, mindenki izgul, nehogy valami otthon maradjon, ami nélkül esetleg dugába dőlhet az egész út. Utlevél és pénz a legfontosabb, ha ezek megvannak, túl nagy baj már nem érheti az embert. Am késpénz helyett egyre többen inkább bankkártyáikkal – esetleg több darabban – felszerelve vágnak neki a nagyvilágnak, megspórolva ezzel egy sor, a késpénzhasználatból eredő problémát, de új gondokat is szerezve maguknak. Az alábbiakban megpróbáljuk összefoglalni a legfontosabb tudnivalókat azok számára, akik külföldön is használni szeretnék bankkártyájukat.

veszik ezt elég komolyan, nem kezelik értékének megfelelően a kis plasztiklapocskát, egészen addig, amíg meg nem esett a baj. Ha ez mégis megtörténne, azaz lába kelt kártyánknak, több dolgot is tehetünk. Amennyiben éppen este van, és elkövetjük azt a könnyelműséget, hogy nem írjuk fel a kártya hátlapján feltüntetett telefonszámot, amin letilthat lenne, akkor leginkább csak a fejnünket foghatjuk reggelig, amikor is a kártyánkat kibocsátó kártyatársaság logójával ellátott bankok bármelyikében bejelenthetjük az esetet, ahol rögtön elvégzik a letiltatást. Amennyiben felirtuk, vagy sikerült megtudnunk bankunk ügyfélszolgálatának vagy annak 24 órás szolgálatban működő képviselőjének számát, akkor a nap bármely szakában telefonálhatunk, amivel idővel, ezzel pedig pénzt nyerhetünk.

Az, hogy mekkora veszteséget ússzuk meg a kalandot, gyorságunkon kívül a bankunkkal kötött szerződéstől is függ. Ugyanis a pénzintézetek eltérő felelősségvállalást köthetnek ki. A legnagyobb problémát nem a csak elektronikusan használható kártyák, hanem az ennél magasabb kategóriát képviselő, papír alapú környezetben is alkalmazható kártyák. Az elektronikus kártyák többségénél a bejelentést követő nap nulladik órájától már

a pénzintézet a felelősség, míg más típusoknál 24, de van arra is példa, hogy csak 72 óra eltelte után vállalja a felelősséget a pénzintézet. Ezért már a szerződés megkötésekor érdemes részben lenni, mert ezzel egy sor kellemetlenséget megspórolhatunk magunknak.

A telefonos letiltásról azonban még érdemes néhány szót ejtenünk, hiszen a külföldön tartózkodó nem mindig tudja számlaszámát megmondani, ami alapján elvileg erre lehetőség lenne. Ezért Lázár Ágnes, a Kereskedelmi és Hitelbank Bankkártya Üzletágának ügyvezető igazgatója szerint a pénzintézetek az ügyfél érdekében kénytelenek rugalmasan eljárni, azaz a letiltáshoz megelégednek az ügyfél nevének, a kártya fajtájának vagy más adatoknak, mint például a számlán lévő körülbelüli összeg megadásával. Így elvileg

– bár erre nem sok az esély – előfordulhat, hogy kártyánkat illetéktelenek letilthatják, de ez még mindig jobb, mint ha elveszne a rajta lévő összeg.

Keleti biztonság?

Ha bankkártyával szeretnénk nekivágni a világnak, indulás előtt érdemes feltérképezni a terepet, hogy a célsországban egyáltalán lehetséges-e, vagy ha igen, mekkora veszélyt rejt használata. Térségünkben Csehországban és Lengyelországban a hazaihoz hasonló fejlettségű kártyafogadó-hálózatot találunk, míg Ausztria természetesen ezen a téren is előttünk jár. A volt Szovjetunió utódállamairól és

Elévülő panaszok

Hazaérkezés után a havi számlakivonatban feltüntetett tranzakciók valódiságáról mindenképp győződjünk meg. Annak ellenére, hogy az ilyen típusú panaszoknak mintegy feléről utólag kiderül, hogy csak félreértés, mégsem érdemes tétlenkedni, ugyanis az elévülési idő után már nincs erre lehetőségünk. A megreklamált tranzakciókat számított 30 napon belül kell pénzintézetünket értesíteni, akinek azután 90 nap áll rendelkezésére, hogy megállapítsa a kifogás helyességét. Amennyiben bebizonyosodik, illetéktelenül emelték le a pénzt számlánkról, a felelősségvállalási időt követően okozott kárt részünkre a pénzintézet maradéktalanul megtéríti.

déli szomszédaink közül Romániáról és Kis Jugoszláviáról ez már nem mondható el. Az első kettő helyen a telekommunikáció fejletlensége szab gátat a kártyahasználtnak, míg az utóbbiban a politikai instabilitás miatt nincs jelen a két legnagyobb kártyakibocsátó társaság, a Visa és az Europay.

Egyébként ez nem egyedi eset, hiszen ezek a cégek politikai, gazdasági, informatikai szempontból instabil térségekben nem szívesen építenek ki elfogadói hátteret. A fejletlen telekommunikáció megkeserítheti a kártyahasználók életét azzal, hogy egy-egy tranzakcióra akár egy álló órát is várni kell, hiszen az elfogadórendszer a telefonhálózaton keresztül kommunikál. De a távolabbi országok közül például Kubába vagy egyes arab területekre látogatóknak is fel kell rá készülniük, bankkártyájukkal amilyen könnyen kelhetnek fel-tűnést, annyira nehezen tudnak vásárolni majd vele.

Elmosódott különbségek

Kártyahasználat szempontjából az sem mindegy, milyen logójú plastiklapocskva van a birtokunkban, mert míg egyes he-

lyeken a Visa, addig másutt inkább az Europay terjedt el. Ezen a téren manapság egyre inkább elmosódnak a különbségek, hiszen a legtöbb országban mindkét logót megtalálni, ám míg például Németországban az Europay, addig a spanyol szigeteken és a tengerentúlon inkább a Visa kártyaelfogadó helyek vannak többségben.

Sokakban felmerülhet a kérdés, az adott országban mennyire biztonságos elővenni kártyánkat. Lázár Ágnes szerint a legtöbb helyen nincs probléma, általában a hazai viszonyokkal megegyező vagy ennél jobb feltételekkel találkozunk az utazó. Persze van néhány kivétel, mint például Chile, ahol az ott járó turisták kártyáival bizony gyakoriak a visszaélések.

Ezért mielőtt útnak indulnánk érdemes bankunk valamely fiókját vagy közvetlenül az ügyfélszolgálatot hívni, ahol szívesen nyújtanak segítséget egyes konkrét ügyekben is. Ezenkívül a Kereskedelmi és Hitelbank és még néhány pénzügyintézet körlevélben külön is tájékoztatta ügyfeleit az ezzel kapcsolatos tudnivalókról, tanácsokról azért, hogy a nyaralás derüje ne egy apró plastiklapocson csúszson el.

Fülöp Norbert
(comptech@comptech.hu)

Ami a színeden, az a szádon

NOKIA 5110

Az új Nokia 5110-es sokszínű segítőtárs. Ez itt éppen egy levezöld példány. De ha úgy tartja kedved, csak lecsereled az előlapját, és mindjárt más színben halld a világot. Új Nokia 5110-es Xpress-on™ színes előlapokkal. Ami a színeden, az a szádon.

Nokia mintabolt: 1126 Budapest, Királyhágó tér 8-9.
<http://www.nokia.hu>

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

Az édes kicsike

Visszavonhatatlanul megérkeztek a jobb napok, a víz meleg, a sör hideg, a lányok csábítóak, egyszerűen nyár van. Az évnek ebben az időszakában az emberek többsége az átlagoshoz képest is nagyobb vágyat érez arra, hogy a nyár történéseit videón is megörökítse. Csakhogy a normális képminőséget és szolgáltatásokat produkáló kamerák – mindaddig – drágák voltak, éppen ezért egy átlagos magyar számára elérhetetlennek bizonyultak. A kameragyártók ezen a tényen sokáig nem is változtattak, mígnem az elmúlt másfél évben valami történt, és csodák csodája, a viszonylag alacsony árú és jó minőségű kamerák szinte elárasztottak minket. Ennek egyik legörömtelibb gyümölcse az általunk tesztelt Panasonic VHS-C kamkorder.

Szakértők szerint a VHS-C szabvány az egyik legígéretesebb lehetőség a kamerák és kamkorderek további fejlődésében. Én ugyan nem tudom, hogy a szakértőknek igazuk van-e, de az biztos, hogy az NV-RX66EG „fantázianevű” készülékét nagyon nehezen lehetne továbbfejleszteni – legalábbis egy átlagos felhasználó igényeit ismervé –, mivel minden olyannal rendelkezik, amire egy önjelölt operatőrnek szüksége lehet. De ne iszardjunk ennyire előre, inkább ismerkedjünk meg az RX66-os kúlsó jégyeivel.

A mindössze 700 grammos kicsike – nagysága egy normál férfitenyér másfélzerese – külső megjelenése azonnali és rendkívül fontos kérdéseket vet(het) fel az emberben. Nevezetesen, hogy miért is vegyem meg éppen ezt a kamerát, mi a különös benne, mitől más, mint a többi? Első látásra ugyanis az égvilágon semmi különöset nem látni rajta, sőt már-már szürkénke nevezhető a külső dizájn, azután részletesebben is megvizsgálva a kezelőszervek és csatlakozók számát és elhelyezését, máris változtathatjuk meg a már épülőben lévő véleményünket. A kicsike ugyanis talán az eddigi legátgondolatban megtervezett kamkorder, amivel valaha is találkoztam.

Úgy látszik nemcsak az autó tervezésekor fontos az ergonómia. Minden kézre – és szemre – esik, használatra gyerekjáték, és a felvételnél még véletlenül sem fordul elő olyan, hogy valamibe belekand a kezünk, vagy valamelyik léftönnyességű gombot nem találjuk. Bár az is igaz, hogy az audió/videó kimenetek elrejtése olyan tökéletesre sikerült, hogy ember legyen a talpán, aki elsőre felfedezze helyüket.

Belső értékek

Miután kellően kigyönyörködött magunkat, itt az ideje, hogy benyomjunk egy kazettát a kamerába, szemünkelt a keresőre tapasszuk, kezünket a felvétel gombra helyezzük, és az első valamirevaló képet megörökítsük. Kezdetnek érdemes megsejmelni a főmenüben található beállításokat, és ha szükséges, az általunk kívánt értékekre korrigálni. Nem mindegy ugyanis, ha egy harmincperces kazettát helyezünk a gépbe, a főmenüben a 45 vagy a 30 perces opció van-e beállítva. Itt lehet továbbá beállítani az energiatakarékos funkciót és a mozgásérzékelővel indított felvételi lehetőséget is. Ha ezzel megvagyunk, máris indíthatjuk a felvételt.

Az RX66-os egyik legraktikusabb szolgáltatása a 250-szeres (1) digitális zoom, ami olyan fokú képméretezést tesz lehetővé, hogy kis túlzással látjuk a ku-

tyánk bundájában élősködő bolhát, ami köztudomásúlag nem tartozik a nagyméretű állatok közé. Ha ezt tesszük, készülünk fel arra, hogy az említett állatokat igencsak nehéz lesz a keresőben tartani, mivel ekkora nagyításnál már igencsak remeg a kép. De semmi probléma, nem kell megijednünk és a rezgésmentes kép érdekében karót nyomlunk. Egy erőteljes nyomás a kicsike bal oldalán található D-Mode nevezetű gombra, és máris stabilizálódik botránnyosan remegő képinck. Ez pedig egyetlen dolognak köszönhető, mégpedig annak, hogy bekapcsoltuk a digitális képstabilizátort, amely megfelelően jól használható és praktikus kiegészítője a 66-osnak.

Ha már digitális szolgáltatásokról van szó, érdemes kipróbálni, mit is takar a D-Effect nevezetű gomb. Nos úgy tűnik, a Panasonic a művészlélek, kreatív lelkekre is gondolt, mivel itt hatféle speciális effektet lehet a felvétel közben elővárszolni. Ezek a negatív, a túlexponált, a szépia, a fekete-fehér és a képszűréses kétféle funkciója.

Átlagos kép, kimagasló hang

Mint tudjuk, a puding próbája az evés, esetünkben annyi változtatással, hogy itt nézésről van szó. De mielőtt elmerülünk az általunk készített csodolatos képek élvezetében, nem árt, ha otthoni videónkkal összehajlítjuk kameránkat. Nos hát a Panasonic mérnökei úgy gondolták, ha már egyszer jó és egyszerű kamkorderet csinálnak, megkímélnék minket a készülécsatlakoztatás rejtelmeitől, a lehető legegyszerűbbre tervezik a dolgot. Hát

igen, ennél talán csak a tízíg számolás lehet könnyebb. Nincsenek ugyanis négy-, esetleg hatágú kábelek, egy csatlakozó van, amelynek egyik végét a videóba, másikat a kamerán található kimenetbe kell dugni, videókat az AV csatornára kapcsolni és már élvezhetjük is munkánk gyümölcsét. Persze, ha ez valakinek bonyolultnak tűnne, számára ott van a tartozékok között a kazettaadapter, melybe egyszerűen behelyezjük a VHS-C kazettát, az adaptert a videóba, nyomunk egy play gombot, és csodáljuk egyszerűségünket.

E sorok írójának tapasztalata szerint az RX66-os képminősége megegyezik a konkurens márkákkal. Viszont a hangja. Az valóban megdöbbentő, az általam készített felvételek között volt egy olyan is, ahol egy négyfős társaságot filmeztem le a szabadban, körülbelül 15-20 méterről. Meglepetésemre a visszajátzásokor minden szavukat tisztán értem. Ennyi talán elég is a kamkorder érzékenységéről. Ha valaki többre kíváncsi, annak csak azt mondhatom: felvétel!

Kláttyik István
(ice@comptech.hu)

A számok tükrében

Méret: 94x127x265mm
Súly: 720 gramm
Felvételi/lejátszási idő: 1 óra akkumulátorral
Kazettaformátum: VHS-C
Minimális fényigény: 0,4 lux
Zoom: 21-szeres (optikai), 250-szeres (digitális)
Tartozékok: távkapcsoló, csatlakozók, akkumulátor és töltő, kazettaadapter

Hajók, tavak, ellenfelek

Itt a nyár, az iskolának, tanulásnak egy időre vége – legalábbis a szerencsésebbek esetében. Ez pedig majd' három hónapi határtalan szabadságot jelent. E heti számunkban egy játékot vettünk szemügyre. Amiórt választásunk az alábbi szoftverre esett, annak egyszerű a magyarázata. Itt a vakáció, ne csak az örömtől repkedjünk és főleg ne csak a boldogságban ússzunk!

Kíváncsian várjuk, mikor készül evezős csónak szimulátorprogram személyi számítógépre. Miért is ne? Biztosan nagy kihívást jelentene a programozóknak a valósághű evezőkezelés, pláne extrém körülmények között, mondjuk amikor az egyik evezővilla beleesett a vízbe, és már csak fél lapáttal lehet navigálni. Ha akciójelletet akarnának kölcsönözni a játéknak a készítőik, akkor a csónak vezetőjének – miközben egyik kezével szaporán lapátol – a közelre sodródó vetélytársak feje búbját kellene „megsimogatni” a lapáttal. A vízből különböző hasznos tárgyakat szedhetnének fel: bukósíkosakat, dugóhúzózt (az ellenfelek meglékeléséhez), vagy dobozos Red Bullt, a gyorsabb haladás érdekében. A Multiplayer üzemmód pedig abból állna, hogy többet szállnának egy csónakban, a legénység feladata a víz kimeriskelése lenne. Természetesen az interneten is lehetne játszani, ott a versenyt a szörfösök kerülgetése nehezítené.

Sajnos a szoftverfejlesztőknek nincsen ennyi fantáziájuk. Bár a Criterion Studios jövőtől megjelent egy hasonló program – a Speedboat Attack azonban, mint látni fogjuk, csak nagy vonalakban hasonlít előbbi ötletünkhöz. A jármű egyezik, de itt motorcsónakba szállva kell megnyerni a versenyt. Már a cím is mutatja, hogy itt sem egyszerű szimulációról lesz szó, bizony ezek a motorcsónakok nem a balatoni kategóriába tartoznak – mindegyik gépgyáruval és rakétavetővel van felszerelve. A cél ebből következően nemcsak az, hogy a célvonalat elsőként keresztüljussunk, hanem az is, hogy az ellenfelek hajóit „másállapotúvá” alakítsuk.

A versenyek tíz szépen kidolgozott pályán zajlanak, összesen hat különböző típusú csónak közül választhatunk. Bajnokság végigjátszása mellett időmérő, vagy egyszerű futamokban vehetünk részt. Ezeken belül állítható, hogy kívánunk-e akciót is a versenyben, ilyenkor a tereptárgyak, aknák és az ellenfelek nehezítik a dolgunkat –, vagy sem. 3dfx-es kártyával nagyon szép látványban gyönyörködhetünk, a táj tükröződése a vízben növeli a játék hangulatát, fokozza a valóságghűséget. Több nézet közül választhatunk, vagy a hajó belsejéből irányítunk, vagy a külső nézetet választjuk, ilyenkor a csónakunkat messzebről látjuk, felülnézetből. Ha kíváncsiak vagyunk arra, hogy mit láthat egy szűnyog a hajó orrán, akkor váltsunk a harmadik nézetre. A hajó mozgása nem nevezhető túl realitásnak, ha fálnak ütközik, vagy egy torkolatban a partra felfut, ide-oda pattog. A játék megfelelő futtatásához Pentium processzorra és 16 MB RAM-ra van szükség.

Természetesen a játék hálózatban is játszható, vagy ha ketten ülnek egy számítógép előtt, akkor a képernyőt két részre lehet osztani. A dobozon díszelg a „Designed for Intel MMX” címke, ami arra utal, hogy az ezzel a technológiával ellátott processzorokkal jobb teljesítmény érhető el.

Kis Gábor
(gaborkis@compuserve.com)

Ami a színeden,
az a szádon

Az új Nokia 5110-es sokszínű segítőtárs. Ez itt éppen egy kanarisárga példány-De ha úgy tartja kedved, csak lecsereled az előlapját, és mindjárt más színben halod a világot. Már normál akkumulátorral is akár tizenegy napon át használható, a Navi™ gombnak köszönhetően pedig kezelése gyerekjáték. Még órát és játékokat is találás benne. Új Nokia 5110-es Xpress-on™ színes előlapokkal. Ami a színeden, az a szádon.

Nokia mintabolt: 1126 Budapest, Királyhágó tér 8-9.
<http://www.nokia.hu>

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

Alapítvány a matematikának

A Graphisoft R&D Számítástechnikai Fejlesztő Rt. a napokban jelentette be, hogy alapítványt hozott létre a magyar matematika-oktatásért.

Az alapítvány célja az, hogy támogassa a matematikaoktatás területén kiemelkedő eredményeket elérő tanárokat. A Graphisoft által felajánlott támogatás odaítélésére az OKTV – Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny – díjkiosztó ünnepségén került sor. Az alapítvány ebben a tanévben 21 matematika-tanárát részesített egyenként 200 000 forintos adományban. A Graphisoft-alapítvány három különdíjat is odaítélt olyan matematika-tanároknak, akik hosszú évtizedek óta kiemelkedő munkát végeznek a tehetséggondozás területén.

Ünő által támogatott ERMES szavabányhoz, amelyet mindkét magyarországi üzenetközvetítő szolgálat is használ.

hanganyagát is hozzáférhetővé teszi – ráadásul a rádió archívumban található felvételek segítségével, kiváló színészek tolmácsolásában.

Foci VB személyhívón

A labdarúgó világbajnokság eredményeiről akkor is értesülhetnek az Easy Call előfizetői, ha nincsenek újság, rádió vagy televízió közelében. A cég a világbajnokság ideje alatt naponta, automatikusan (a gólok számától függően) mintegy 15 üzenetet küld el. A híreket délután és este közlik, mivel az egyes mérkőzések ideje alatt gyakorlatilag élőben tájékoztatják a felhasználókat a gólokról és a végeredményekről.

Itt mondjuk el, hogy az Easy Call Személyhívó Rt. 1998. április 30-tól 100%-os tulajdonrészt szerzett az Operátor Hungária Kft-ben. Az Operátor volt az első személyhívó-szolgáltató Magyarországon. Az üzeneteket – ma már elavultnak számító eljárással – a rádióműsorokkal együtt sugározták. A tulajdonosváltást követően az Operátor előfizetői csatlakozhatnak az Európai

Matáv-nyertes Siemens

Május 29-én hirdették ki a márciusban kiírt Matáv PC-tender eredményét. A kiírás értelmében a Matáv igénye 1998/99-ben 1200 irodai munkaállomásra, valamint 50 Microsoft Windows NT operációs rendszerrel működő szerverre szólt. Az eredményhirdetés alapján a Siemens első helyen végzett mind az irodai munkaállomás kategóriában, mind az NT szerver kategóriában, ami elsősorban a cég által forgalmazott gépek teljesítményének, megbízhatóságának és versenyképes árának köszönhető.

József Attila CD-n

Amikor pár évvel ezelőtt Galkó Balázs színművész egyváltóban felolvasta József Attila valamennyi versét, tizenkét órás produkciói hallgathatók végig a közönség,

Az IDŐ könyvet vizsgál

Új szoftvertermék jelent meg a könyvvizsgáló számára a Magyar piacban. A StarSoft Informatika Kft. által kifejlesztett IDŐ könyvvizsgáló program a gazdasági szféra egyre növekvő igényeit szándékszik kielégíteni. A program a könyvvizsgálói tevékenység kötelező, tehát elválaszthatatlan részét képező nyilvántartási és dokumentációs feladatoknál segítkezik. Alkalmazásával a dokumentáció áttekinthető, rendezett formában egy programon belül elkészíthető, kezelhető, tárolható és újra előállítható. A szoftver segítségével a könyvvizsgálói munkafolyamat minden fázisának dokumentálása és a munkatársak, megbízók nyilvántartása is megoldható. A szoftver windowsos környezetben működik.

MINOLTA
Visions at your fingertips

Még mindig jó vásár

A készlet erejéig rendkívül kedvezményes IFABO áron vásárolhatja meg a Minolta két nagytűdású, de kisméretű lézernyomtatóját. Ráadásul, ha egy tartalék tonert is rendel, ajándékba adunk Önnek egy Minolta fényképezőgépet. Hiszen nekünk a fény képezi a szakértelmünk tárgyát...

Lézer nyomtató már
59 900.-
Ft-tól (+ÁFA)

Ajándék fényképezőgéppel

- 6 lap/perc
- 600/1200 dpi
- alacsony üzemeltetési költség

Cégnév:
Acomp üzleték

Helység:
Budapest

Cím:
XIII. Róbert K. t. 68.
XV. Pólus Center
XIII. Királyhágó u. 2.
VII. Barcsay u. 6.
XII. Krisztina krt. 11.
XI. Csiki-hegyek u. 12.
V. Alkalmi úrnő u. 20.
IX. Páva u. 26.
IX. Béke út. 93
XI. Bartók Béla u. 4.

Telefon:
339-5647
419-4091
212-8963
352-8870
355-0047
246-2734
302-8888
217-4170
129-7237
466-9377

Bábolna Rt. Másológép C.
FEFO
FEFO
INFORNAX
Karakter
Materiálbesz. Complex.
Materiálbesz. Complex.
Műszertechnika
Műszertechnika
Műszertechnika
Printer Stúdió
Unicomp KFT

Győr
Pécs
Szeged
Veszprém
Szolnok
Debrecen
Sopron
Nyíregyháza
Békéscsaba
Kaposvár
Eger
Székesfehérvár

Tihanyi Á. u. 56.
Munkácsy M. u. 9.
Gogol u. 4.
Bolev út 1.
Szapary út 6.
Piac u. 43.
Vitézségi út 21.
Barossy u. 3.
Mednyánszky u. 19.
Arany János u. 21.
Széchenyi u. 58.
Basa u. 1.

(96)-416-246
(72)-328-318
(62)-422-386
(88)-428-235
(56)-420-067
(62)-451-901
(09)-334-280
(42)-422-033
(56)-450-133
(82)-422-250
(36)-411-811
(22)-340-075

Melyik országból, mennyiért, mikor

Nyarlaláskor nemcsak a családot, bóröndöket és fényképezőgépet viszük magunkkal, hanem közülünk egyre többen a mobil telefonunkat is. Majd hazatérés után meglepve tapasztaljuk, hogy számlánk többszöröse a megszokottnak, mivel hajlamosak vagyunk elfelejteni, hogy a külföldön történő beszélgetés jóval drágább a hazai tarifánál. Hogy lehetőség szerint minél többen kerülhessük el a kellemetlen meglepetéseket, az alábbi táblázatban közöljük a két magyarországi 900 MHz-es mobilszolgáltató díjtételeit és az adott ország hálózatiüzemeltetőinek névsorát.

Roaming tarifák – Pannon GSM

Ország	Hálózat üzemeltetője	Országon Magyarországon	
		hívás csúcsidőben	hívás csúcsidőben
Ausztrália	Optus Mobile	100,91	374,61
	Telstra	105,50	383,78
	Vodafone	87,15	386,84
Ausztria	Mobilkom Austria	150,28	150,28
	max.mobil	145,16	157,77
Belgium	Belgacom Mobile	167,30	345,43
	Mobistar	85,77	323,99
Bosznia-Hercegovina	PTT BIH	68,97	275,88
Ciprus	Cyprus Telecom	26,81	197,31
Csehország	Eurotel Praha	75,50	254,23
	RadioMobil	73,13	256,73
Dánia	Tele-Danmark Mobile	65,14	189,21
	Sonofon	124,13	242,14
Egyesült Királyság	Vodafone	109,87	280,37
	Cellnet	75,77	348,56
	Orange (1800 MHz)	94,72	94,72
Finnország	Sonera Corporation	77,11	187,88
	OY Radiolinja	73,70	173,39
Franciaország	France Telecom	154,45	249,87
	SFR	109,99	219,60
Görögország	Panafon S.A	134,40	274,53
	Stet Hellas	207,00	249,67
Hollandia	KPN Telecom	143,76	266,87
	Libertel	166,25	310,87
Horvátország	HPT	103,54	187,04
Irország	Eircell	100,64	224,76
	Esat Digifone	77,15	211,34
Jugoszlávia	Mobitel	293,18	703,59
Lengyelország	Polkomtel	105,83	243,17
	Centertel	81,90	200,45
	Polska Telefonía	96,21	233,66
Luxemburg	LUX GSM	132,62	236,24
Man-szigetek	Manx Telecom	78,62	344,44
Marokkó	Itússalal AL Maghrib	103,80	492,72
Montenegro	Pro Monte	220,32	419,90
Németország	DeTe Mobil	208,72	220,18
	Mannesmann Mobilfunk	208,72	208,72
	E-Plus (1800 MHz)	152,72	152,72
Norvégia	Netcom GSM	251,52	251,52
	Telenor Mobil	251,52	251,52
Olaszország	Telecom Italia	84,30	131,82
	Omnitel Pronto Italia	89,54	131,82
Portugália	Telecel Portugal	98,39	247,15
	TMN	93,28	233,21
Románia	MobilRom	99,36	351,08
	MobilFon	48,58	368,74
Spanyolország	Telefonía Moviles	182,61	231,00
	Airtel	80,49	210,00
Svájc	Swisscom Mobile	133,94	269,45
Svédország	Telia Mobitel	160,42	160,42
	Europulit	97,07	147,05
	Comviq GSM	93,58	163,91

Szlovákia	EuroTel Bratislava	76,28	174,85
	Globtel	68,65	163,83
Szlovénia	Mobitel	115,50	173,25
Thaiföld	AIS	76,52	266,66
Törökország	Telsim	110,31	118,24
	Turkcell	110,31	118,24
Ukraina	UMC	289,05	447,63
	Kyivstar GSM	102,37	244,89

Az érvényben lévő hívásdíjakról ügyfélszolgálatunknál érdeklődhet a 06-20-200-200 vagy a 464-6020-as telefonszámokon.

Roaming tarifák – Westel 900 GSM

Ország	Hálózat üzemeltetője	Egy percre jutó	
		legmagasabb belföldi hívásdíj forintban	legmagasabb hívásdíj Magyarországra forintban
Ausztrália	YES OPTUS	98	351
	VODAFONE	109	406
Ausztria	A1	151	151
	max.mobil	141	154
Belgium	PROXIMUS	172	336
	Mobistar	86	325
Bosznia-Hercegovina	GSM BIH	69	278
Ciprus	CYTA GSM	27	193
Csehország	EUROTEL GSM	74	250
	Paegas	76	267
Dánia	TDK-MOBIL	63	182
	Sonofon	132	250
Egyesült Királyság	VODAFONE	111	283
	CELLNET	73	335
Finnország	ITINERIS	152	260
	SFR	155	251
Görögország	PANAFON	128	262
	TELESTEL	128	262
Hollandia	KNP TELECOM	159	291
	Libertel	161	301
Horvátország	CRONET	98	178
Irország	EIRCELL-GSM	77	169
Izland	Landsiminn	64	187
Jugoszlávia (Szerbia)	Mobtel GSM	156	375
Lengyelország	Era GSM	102	248
	Plus GSM	112	258
Luxemburg	LUXGSM	133	237
Málta	TELECELL	174	452
Marokkó	IAM	106	475
Németország	TELEKOM D1	224	224
	D2 Privat	222	222
Norvégia	Telenor Mobil	243	243
	NetCom GSM	246	246
Olaszország	Telecom Italia Mobile	110	200
	OMNITEL	119	220
Portugália	TMN	84	225
	Telecel	110	284
Románia	Dialog	105	362
	CONNEX GSM	50	377
Spanyolország	Movistar	209	321
	AIRTEL	111	285
Svájc	SWISS GSM	130	261
Svédország	TELIA MOBILE	156	156
	COMVIQ	112	164
	EUROPOLITAN	97	148
Szlovákia	EuroTel GSM	175	166
	GLOBTEL	130	184
Szlovénia	MOBITEL GSM	115	173
Thaiföld	AIS GSM	89	297
Törökország	TURKCELL GSM	82	88
	TELSIM GSM	82	88
USA (New York és környéke)	Omnipoint (GSM 1900)	194	698
Washington és környéke	Sprint Spectrum (GSM 1900)	138	526
Ukraina	Bridge	105	253
	UMC	299	492

A díjak az AFA-t nem tartalmazzák, ajándékoszt jellegűek.

A célszámra való utazás előtt az érvényben lévő hívásdíjakról ügyfélszolgálatunknál érdeklődhet a 06-30-303-100 vagy a 265-9210-es telefonszámokon.

Stabil előnyök

Néhány érme. Lassan már észre sem vesszük pénztárcánk alján. 13 forinttal nem indulunk el vásárolni, de még az újságosig sem futunk le ennyi pénzzel. Nálunk 13 forint: közel másfél perc magánélet a félórás ebédszünetben. Egy csaknem három és fél perces beszélgetés az esti Híradó előtt, vagy egy majdnem öt és fél perces csevegés az utolsó Híradó után. Esetleg közel három és fél perc „csak úgy” a vasárnapi ebéd után. Nálunk ennyi 13 forint.* Hívja fel, akit szeret vagy aki fontos Önnek!

* helyi beszélgetés előfizetői állomásról

Mit kap 13 ma forintért ?

Ingyenes információs Zöld szám:
06 80 203 203
Internet-cím: www.matav.hu

Egymás közt

MATÁV